

DATUM
2020-02-10
ERT DATUM
2019-11-13

DIARIENR
2019/189-4
ER BETECKNING
S2019/04594/SF

Regeringskansliet
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Ett bättre premiepensionssystem (SOU 2019:44)

Utredningen om ett upphandlat fondtorg för premiepensionen har haft i uppgift att formulera ett mål för premiepensionssystemet och hur fondtorget ska verka för att uppnå målet. Utredningen ska som en följd av detta ta fram en valmiljö som ska vara pålitlig och säker och samtidigt erbjuda pensionsspararna bibehållen valfrihet. Utredningen ska även ta fram ett regelverk för premiepensionens upphandlade fondtorg och en lag som reglerar en ny myndighet som ska ha till uppgift att upphandla fonder och förvalta fondtorget.

Statskontoret väljer att bara lämna synpunkter på de delar som berör vårt kompetensområde.

En myndighet för premiepensionens fondförvaltning (kap 13)

Utredningen förslår att den ny myndigheten ska inrättas genom att ge Sjunde AP-fonden utökade uppgifter.

Utredningen föreslår med grund i tidigare erfarenheter rörande premiepensionens organisering att en helt ny myndighet inte ska inrättas. Istället för att sprida ut kapitalförvaltningen på flera aktörer vill man samla all förvaltning på en och samma myndighet. Därför föreslår utredningen att man ska ge Sjunde AP-fonden ytterligare uppgifter att även förvalta traditionella försäkringen och att upphandla och förvalta premiepensionens fondtorg. Utöver detta ska de även ansvara för valarkitekturen för premiepensionen.

Pensionsmyndigheten ska fortsatt ansvara för fondadministration och fondinformation. Myndigheten ska utföra sitt uppdrag oberoende av regering och andra myndigheter och ska kunna bedriva sin verksamhet effektivt och med hög kvalitet.

Statskontoret anser att utredning gör en riktig bedömning i att skapandet av en helt ny myndighet medför stora risker och kostnader både avseende kapital och kompetens. Förslaget att den nya myndigheten ska sköta all förvaltning inom premiepensionssystemet, medför stora effektivitets- och kapitalvinster.

Vi anser vidare att det är lämpligt att organisatoriskt samordna verksamheter där tydliga synergier finns, vilket det gör på Sjunde AP-fonden. Vi kan inte se en alternativ organisatorisk lösning som är bättre än utredningens förslag. Vi ser dock att det finns utmaningar med utvidgningen av Sjunde AP-fondens uppdrag. Till stor del avser det intressekonflikterna som kan uppstå när den organisation som upphandlar till fondtorget även konkurrerar med de fonder som upphandlas. Utredningen konstaterar att konkurrensen redan är satt ur spel då staten så tydligt konstruerar en valarkitektur som främjar Sjunde AP-fonden framför övriga fonder.

Utredningen lyfter även principen om saklighet och opartiskhet. Statskontoret har bland annat i skriften ”*Den statliga värdegrunden – gemensamma principer för en god förvaltning*” lyft att opartiskhet är en fråga om hur myndighetsutövning framstår ur externa intressenters perspektiv. Vi anser att det är viktigt att den nya verksamheten präglas av ett oberoende från förvaltningen av Sjunde AP-fonden och vill ytterligare förstärka vikten av en oberoende finansiering och en stark internrevision.

Vidare förslår vi att verksamheten utvärderas efter tre år av en oberoende aktör för att bland annat försäkra sig om att inga intressekonflikter har fått skadliga effekter på verksamheten.

Statskontorets övriga synpunkter

Gällande mål för premiepensionssystemet, förslag av valarkitektur och förslag om kriterier på fonderna som ska upphandlas har utredningen genomfört ett gediget utredningsarbete och Statskontoret delar utredningens överväganden och bedömningar i dessa delar. Statskontoret tillstyrker utredningens förslag även i dessa delar.

Generaldirektör Annelie Roswall Ljunggren har beslutat i detta ärende. Utredningschef Jessica Bylund och utredare Kristina Althoff, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Annelie Roswall Ljunggren

Kristina Althoff